

8-րդ դասարան

Երկրաչափություն 2 շաբաթական 3 ժամ

Տարեկան 102 ժամ

Դասագրքի հեղինակ՝ Լ. Ս. Աթանասյան և ուրիշներ

Թեմատիկ պլանը կազմող ուսուցիչներ՝

Սարգսյան Հասմիկ, Արամուսի Վ.Առաքելյանի անվան միջնակարգ դպրոց

Սարգսյան Մարիամ, Ջոն Կիրակոսյանի անվան թիվ 20 հիմնական դպրոց

Համակարգող՝ Ուսումնական բնագավառների մշակման և զարգացման բաժնի պետ՝ Ինգա Վարդանյան

Ժամ	Կետ	Թեմայի անվանումը
		Գլուխ 5. Քառանկյուններ (18 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Բազմանկյան, ուռուցիկ բազմանկյան, նրա ներքին անկյունների գումարի վերաբերյալ գիտելիքների, դրանք կիրառելու հմտությունների ձևավորումը: Քառանկյուններին վերաբերող օրինաչափությունների ուսումնասիրումը և դրանք կիրառելու հմտությունների ձևավորումը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Տարբերի ուռուցիկ և ոչ ուռուցիկ բազմանկյունները: Կիրառի ուռուցիկ բազմանկյունների անկյունների գումարի բանաձևը խնդիրներ լուծելիս: Սահմանի զուգահեռագիծ, ուղղանկյուն, շեղանկյուն, քառակուսի հասկացությունները, կառուցի դրանք նաև դինամիկ մաթեմատիկայի ծրագրերով: Ձևակերպի զուգահեռագծի, ուղղանկյան, շեղանկյան, քառակուսու հատկություններն ու հայտանիշները և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: Ձևակերպի Թալեսի թեորեմը և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: Սահմանի սեղան, հավասարասրուն սեղան, ուղղանկյուն սեղան հասկացությունները և կառուցի դրանք նաև դինամիկ մաթեմատիկայի ծրագրերով: Ձևակերպի հավասարասրուն սեղանի հատկություններն ու հայտանիշները և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: Սահմանի համաչափությունը կետի նկատմամբ և համաչափությունը ուղղի նկատմամբ: Հասկանա, որ կետի կամ ուղղի նկատմամբ համաչափ պատկերները հավասար են:

		<ul style="list-style-type: none"> Կառուցի տրված պատկերի համաչափ պատկերը կետի նկատմամբ և համաչափ պատկերը ուղղի նկատմամբ: Բերի կենտրոնային և առանցքային համաչափությամբ օժտված պատկերների օրինակներ: Լուծի ապացուցման խնդիրներ, կիրառի ապացուցման տարբեր եղանակներ:
1	1, 2, 3	Բազմանկյուններ
1		խնդիրների լուծում
1	4	Չուգահեռագիծ
1	5	Չուգահեռագծի հայտանիշները
1		խնդիրների լուծում
1	6	Եռանկյան միջին գիծը
1	7	Թալեսի թեորեմը
1	8	Սեղան
1	9	Ուղղանկյուն
1	10	Շեղանկյուն և քառանկյուն
1	11	Առանցքային և կենտրոնային համաչափություններ
1		խնդիրների լուծում
1	12, 13	Տարածական պատկերներ, Չուգահեռանիստ
1	14	Ուղղանկյուն և խորանարդ
1	15, 16	Պրիզմա, Բուրգ
1		խնդիրների լուծում
1		Թեմատիկ աշխատանք 1
1		<i>Գործնական աշխատանք 1</i>
		Գլուխ 6. Շրջանագիծ (29 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> Շրջանագծի մասին գիտելիքների ձևավորումը, զարգացումը և խորացումը: Շրջանագծի և արդեն ուսումնասիրած պատկերների փողադարձ դասավորությունների ու առնչությունների վերաբերյալ պատկերացումների ձևավորումը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> Իմանա և ներկայացնի ուղղի և շրջանագծի, երկու շրջանագծերի փոխդասավորության դեպքերը: Սահմանի շրջանագծի շոշափող, հատող հասկացությունները և կառուցի շրջանագծի շոշափող: Ձևակերպի շրջանագծի շոշափողի հատկությունները և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: Ձևակերպի լարի միջնակետով անցնող շառավղի հատկությունը և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: Սահմանի աղեղի աստիճանային չափ, կենտրոնային և ներգծյալ անկյուն հասկացությունները և գծի այդ անկյունները:

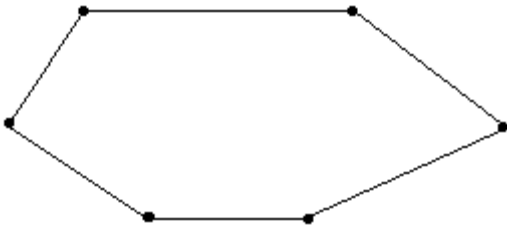
		<ul style="list-style-type: none"> • Ձևակերպի ներգծյալ անկյան մասին թեորեմը և հետևանքները, կիրառի խնդիրներ լուծելիս: • Ձևակերպի եռանկյան կիսորդների, կողմերի միջնուղղահայացների, բարձրությունների կամ նրանց շարունակությունների մասին թեորեմները և կիրառի խնդիրներ լուծելիս: • Սահմանի բազմանկյանը ներգծյալ և արտագծյալ շրջանագծեր հասկացությունները: • Կառուցի եռանկյանն ներգծած և արտագծած շրջանագծերը: • Ձևակերպի ներգծյալ և արտագծյալ քառանկյունների հատկությունները, քառանկյանը շրջանագիծ ներգծելու և արտագծելու պայմանները, կիրառի խնդիրներ լուծելիս: • Լուծի ապացուցման խնդիրներ, կիրառի ապացուցման տարբեր եղանակներ:
3	17,18, 19	Լարի միջևակետով անցնող շառավիղը
3	20,21	Շրջանագծի շոշափոկ
3	22,23	Կենտրոնային և ներգծյալ անկյուններ
1		Թեմատիկ աշխատանք 2
4	24,25, 26	Եռանկյան չորս կողմերի կետերը
1		Կիսամյակային գրավոր աշխատանք1
2	27,28	Ներգծյալ և արտագծյալ շրջանագծեր
3	29,30, 31	Կետերի երկրաչափական տեղը
1		<i>Գործնական աշխատանք2</i>
2		խնդիրների լուծում
2	32,33, 34,35	Կանոնավոր բազմանկյուններ
2	36,37, 38	Պատկերացում գլանի, կոնի և գնդի մասին
1		խնդիրների լուծում
1		Թեմատիկ աշխատանք 3
		Գլուխ 7. Մակերես (21 ժամ)
Նպատակը		<ul style="list-style-type: none"> • Բազմանկյունների մակերեսների, դրանց հաշվման և հիմնական հատկությունների վերաբերյալ պատկերացումների ընդլայնումը, դրանք կիրառելու հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը: • Պյութագորասի թեորեմի, դրա հակադարձ թեորեմի ուսումնասիրումը և դրանք կիրառելու հմտությունների ձևավորումը:

		<ul style="list-style-type: none"> • Եռանկյունաչափական գիտելիքների ընդլայնումն ու դրանք կիրառելու հմտությունների զարգացումը:
Վերջնարդյունքները		<ul style="list-style-type: none"> • Ձևակերպի և կիրառի մակերեսի հատկությունները: • Գրի և մեկնաբանի քառակուսու, ուղղանկյան, զուգահեռագծի, եռանկյան, սեղանի մակերեսների հիմնական բանաձևերը և կիրառի դրանք խնդիրներ լուծելիս: • Ձևակերպի Պյութագորասի թեորեմը և դրա հակադարձ թեորեմը և կիրառի դրանք խնդիրներ լուծելիս: • Լուծի ապացուցման խնդիրներ, կիրառի ապացուցման տարբեր եղանակներ: • Սահմանի 0°-ից 180° անկյան սինուսը, կոսինուսը, տանգենսը, կոտանգենսը:
1	39	Բազմանկյան մակերեսի հասկացությունը
1	40,41	Քառակուսու և ուղղանկյան մակերեսը:
1	42	Զուգահեռագծի մակերեսը:
1		խնդիրների լուծում:
1	43	Եռանկյան մակերեսը:
1	44	Սեղանի մակերեսը:
4	45,46	Խորանարդի և ուղղանկյունանիստի մակերևույթի մակերեսը:
1		խնդիրների լուծում:
2	47	Պյութագորասի թեորեմը:
1	48	Պյութագորասի հակադարձ թեորեմը:
1	49	Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսը, կոսինուսը, տանգենսը:
1	50	Սինուսի, կոսինուսի և տանգենսի արժեքները 30°, 45°, 60° անկյունների համար:
1		խնդիրների լուծում:
1	51	Առնչություններ ուղղանկյուն եռանկյան կողմերի և անկյունների միջև: գրոսանք պատկերասրահով
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 4
1		խնդիրների լուծում:
1		Կիսամյակային գրավոր աշխատանք2

1,2,3 Բազմանկյուն, Ուռուցիկ բազմանկյուն , Քառանկյուն

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր պատկերներն են կոչվում բազմանկյուն:
2. Ո՞ր բազմանկյունն է կոչվում ուռուցիկ բազմանկյուն:
3. Ի՞նչ բանաձևով են հաշվում ուռուցիկ n-անկյան անկյունների գումարը:
4. Ինչի՞նչ է հավասար ուռուցիկ քառանկյան անկյունների գումարը:
5. Որոշել թե քանի գագաթ, քանի կողմ ունի հետևյալ բազմանկյունը և ինչպես են այն անվանում:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Բազմանկյան սահմանումը:
2. Ուռուցիկ բազմանկյան սահմանումը:
3. Ուռուցիկ n-անկյան անկյունների գումարը հաշվելու բանաձևը:
4. Ուռուցիկ քառանկյան անկյունների գումարը 360 աստիճան է:

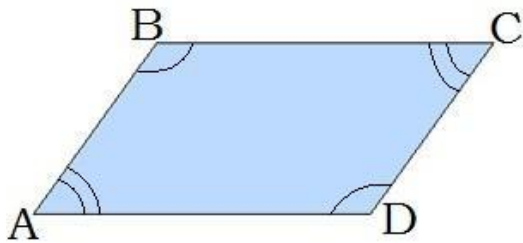
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տրված պատկերներից կարողանա առանձնացնել բազմանկյունները:
2. Նշված բազմանկյուններից առանձնացնի ուռուցիկ բազմանկյունները:
3. Ուռուցիկ բազմանկյունը եռանկյունների տրոհելու միջոցով դուրս բերի ուռ. բազմ. անկյունների գումարի բանաձևը:
4. Կիրառի ստացված բանաձևը ուռուցիկ քառանկյան անկյունների գումարը հաշվելու համար:

4,5 Չուգահեռագիծ, Չուգահեռագծի հայտանիշները

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր քառանկյունն է կոչվում զուգահեռագիծ: Գծել ABCD զուգահեռագիծ:
2. Չուգահեռագծի 3 հատկությունները ցույց տվեք գծագրերի միջոցով:
3. Ձևակերպել զուգահեռագծի 3 հայտանիշները:
4. Չուգահեռագծի C անկյունը 50° է, գտնել մնացած անկյունները:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Չուգահեռագծի սահմանումը:
2. Չուգահեռագծի հատկությունների ձևակերպումը:
3. Չուգահեռագծի հայտանիշները:
4. Չուգահեռագծի հանդիպակաց անկյունների մասին հատկությունը:

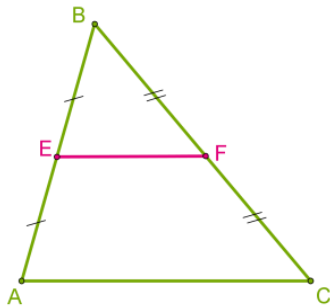
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Պատկերել զուգահեռագիծ և տալ զուգահեռագծի սահմանումը:
2. Պատկերել զուգահեռագիծ և գծագրի վրա ցույց տալ նրա 3 հատկությունները:
3. Ձևակերպել զուգահեռագծի 3 հայտանիշները:
4. Օգտվելով նշված հատկությունից՝ լուծել խնդիրը:

6, 7 եռանկյան միջին գիծը: Թալեսի թեորեմը

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞րն է եռանկյան միջին գիծը:
2. Ինչի՞նչ է հավասար եռանկյան միջին գիծը:
3. Ձևակերպել Թալեսի թեորեմը:
4. $AB=6$, $AC=8$, $BC= 10$: Չափել EF -ը

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Չատվածի միջնակետի սահմանումը :եռանկյան միջին գծի սահմանումը:
2. եռանկյան միջին գծի հատկությունը:
3. Թալեսի թեորեմը:
4. եռանկյան միջին գծի հատկությունը:

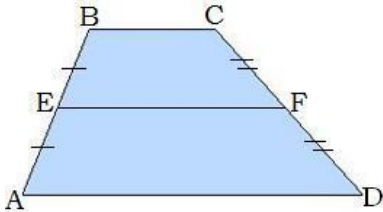
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տալ եռանկյան միջին գծի սահմանումը:
2. Տրված եռանկյան մեջ կարողանա տանել եռանկյան միջին գծերը և նշել միջին գծի հատկությունը:
3. Ձևակերպել Թալեսի թեորեմը:
4. Կիրառելով միջին գծի հատկությունը՝ լուծել խնդիրը:

8. Սեղան

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞րն քառանկյունն են անվանում սեղան, որոնք են սեղանի հիմքերը, սրունքները:
2. Ո՞ր սեղանին են անվանում հավասարասրուն սեղան, ուղղանկյուն սեղան:
3. Ո՞րն է կոչվում սեղանի միջին գիծ, և ո՞րն է սեղանի միջին գծի հատկությունը:
4. Հաշվել սեղանի միջին գիծը, եթե $BC=3$ սմ, $AD=7$ սմ:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Սեղանի սահմանումը:
2. Հավասարասրուն սեղանի սահմանումը, ուղղանկյուն սեղանի սահմանումը:
3. Սեղանի միջին գծի սահմանումը, նրան բնորոշող հատկությունը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

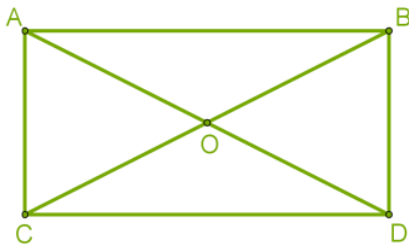
1. Տալ սեղանի սահմանումը, գծագրի վրա նշել սեղանի հիմքերը, բարձրությունը, միջին գիծը:
2. Տալ հավասարասրուն, ուղղանկյուն սեղանի սահմանումը, կառուցել գծագիրը:
3. Կարողանալ հաշվել սեղանի միջին գիծը:

9. Ուղղանկյուն

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր քառանկյունն է կոչվում ուղղանկյուն :
2. Ի՞նչ հատկությամբ է տարբերվում ուղղանկյունը զուգահեռագծից:
3. Ձևակերպել ուղղանկյան հայտանիշը:
4. Գտնել ուղղանկյան անկյունագծերի գումարը, եթե $CO = 4$ սմ:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Ուղղանկյան սահմանումը:
2. Ուղղանկյան անկյունագծերի առանձնահատկությունը:
3. Որ զուգահեռագիծն է կոչվում ուղղանկյուն:
4. Ուղղանկյան հատկությունները:

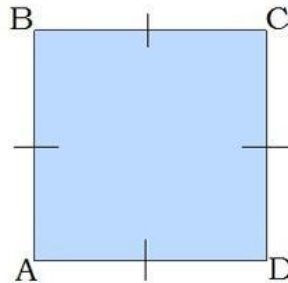
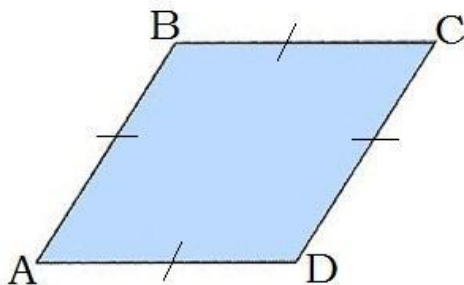
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տալ ուղղանկյան սահմանումը, կատարել գծագիր:
2. Տարբերել ուղղանկյունը զուգահեռագծից, կատարել գծագիր:
3. Ձևակերպել ուղղանկյան հայտանիշը:
4. Կիրառել ուղղանկյան անկյունագծերի վերաբերյալ հատկությունը խնդիրներ լուծելիս:

10. Շեղանկյուն և քառակուսի

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր զուգահեռագիծն է կոչվում շեղանկյուն :
2. Ո՞րն է շեղանկյան անկյունագծերի հատկությունները:
3. Որոնք են շեղանկյան առանձնահատկությունները:
4. Ո՞ր ուղղանկյունն է կոչվում քառակուսի:
5. Ձևակերպե՛պե՛լ քառակուսու հիմնական հատկությունները:
6. Տալ յուրաքանչյուր պատկերի անվանումը, բնորոշող հատկությունները և հաշվել յուրաքանչյուրի պարագիծը, եթե $AB=7$ սմ:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Շեղանկյան սահմանումը:
2. Բացի զուգահեռագծի հատկություններից, որոնցով օժտված է շեղանկյունը, իմանա շեղանկյան անկյունագծերի առանձնահատկությունները:
3. Քառակուսու սահմանումը:
4. Քառակուսու հիմնական հատկությունները:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տալ շեղանկյան սահմանումը, կատարել գծագիր:
2. Տանել շեղանկյան անկյունագծերը և ցույց տալ դրանց առանձնահատկությունները, կիրառել խնդիրներ լուծելիս:
3. Տալ քառակուսու սահմանումը, կատարել գծագիր:
4. Տանել քառակուսու անկյունագծերը և ցույց տալ դրանց առանձնահատկությունները, կիրառել խնդիրներ լուծելիս:

11. Առանցքային և կենտրոնային համաչափություններ

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր երկու կետերն են կոչվում տրված ուղղի նկատմամբ համաչափ:
2. Ո՞ր պատկերն է կոչվում տրված ուղղի նկատմամբ համաչափ:
3. Ո՞ր երկու կետերն են կոչվում տրված կետի նկատմամբ համաչափ:
4. Ո՞ր պատկերն է կոչվում տրված կետի նկատմամբ համաչափ:
5. Բերել պատկերների օրինակներ, որոնք օժտված են առանցքային համաչափությամբ, կենտրոնային համաչափությամբ:
6. Տրված է AL հատվածը: Նշել C կետի նկատմամբ համաչափ կետերը;

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Տրված կետի համաչափ կետը `տրված ուղղի նկատմամբ, տրված կետի նկատմամբ:
2. Տրված պատկերի համաչափ պատկերը `տրված ուղղի նկատմամբ, տրված կետի նկատմամբ:

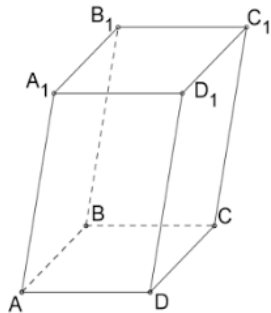
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել երկու կետերի համաչափության սահմանումը տրված կետի նկատմամբ, տրված ուղղի նկատմամբ:
2. Ձևակերպել երկու պատկերների համաչափության սահմանումը տրված կետի նկատմամբ, տրված ուղղի նկատմամբ:
3. Կարողանալ կառուցել տրված պատկերի համաչափության առանցքը, կամ համաչափության առանցքները:

12. 13. Տարածական պատկերներ, Չուգահեռանիստ

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Բացատրել, թե ինչ կանոններից պետք է օգտվել տարածական պատկերներ գծագրելիս:
2. Ո՞ր բազմանիստին են անվանում զուգահեռանիստ: Քանի՞ նիստ, քանի՞ կող, քանի՞ գագաթ ունի զուգահեռանիստը:
3. Քանի՞ անկյունագիծ ունի զուգահեռանիստը և ի՞նչ հատկությամբ է օժտված:
4. Գրել զուգահեռանիստի հիմքերը, կողմնային նիստերը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Չուգահեռանիստի սահմանումը, նիստերի, կողերի, գագաթների քանակը:
2. Չուգահեռանիստի անկյունագծերի քանակը և նրա հատկությունը:
3. Չուգահեռանիստի հիմքերի, կողմնային նիստերի քանակը:

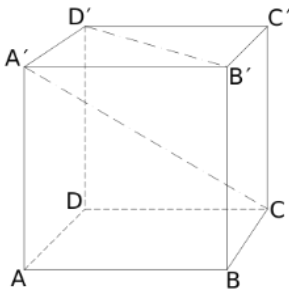
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Տալ զուգահեռանիստի սահմանումը:
2. Գծագրի վրա ցույց տալ զուգահեռանիստի գագաթները, նիստերը, կողերը:
3. Գծագրի վրա կառուցել զուգահեռանիստի անկյունագծերը, ցույց տալ զուգահեռանիստի հիմքերը, կողմնային նիստերը:

14. Ուղղանկյունանիստ և խորանարդ

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազգույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Նկարագրել, թե ի՞նչ տարածական պատկերներ են ուղղանկյունանիստը և խորանարդը:
2. Ինչպիսի՞ նիստերից է կազմված ուղղանկյունանիստի նիստերը, խորանարդի նիստերը:
3. Ի՞նչ հատկությամբ են օժտված ուղղանկյունանիստի խորանարդի անկյունագծերը:
4. Գրել նշված ուղղանկյունանիստի անկյունագիծը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Ուղղանկյունանիստի և խորանարդի սահմանումը:
2. Ուղղանկյունանիստի նիստերը, խորանարդի նիստերի:
3. Ուղղանկյունանիստի, խորանարդի անկյունագծերի քանակը, հատկությունը:

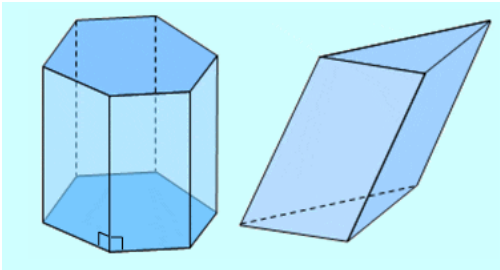
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Պատկերել ուղղանկյունանիստ, խորանարդ:
2. Գծագրի վրա ցույց տալ ուղղանկյունանիստի, խորանարդի նիստերը և նշել պատկերի տեսակը:
3. Ձևակերպել ուղղանկյունանիստի, խորանարդի անկյունագծի հատկությունը:

15. Պրիզմա(Յատվածակողմ)

Յարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Նկարագրել, թե ի՞նչ է պրիզման:
2. Քանի՞ կող, քանի՞ նիստ, քանի՞ գագաթ ունի n-անկյուն պրիզման:
3. Ըստ գծագրի նշել, թե ի՞նչ պատկեր են պրիզմայի հիմքերը, նիստերը:

4.Ո՞ր պրիզման անկյունագիծ չունի:

Յարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Պրիզմայի սահմանումը:
2. n-անկյուն պրիզմայի կողերի, նիստերի գագաթների քանակը:
3. Անկյունագիծ չունեցող պրիզմայի հիմքը:

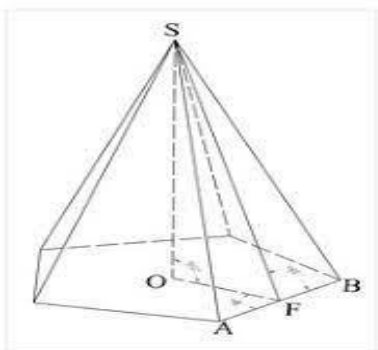
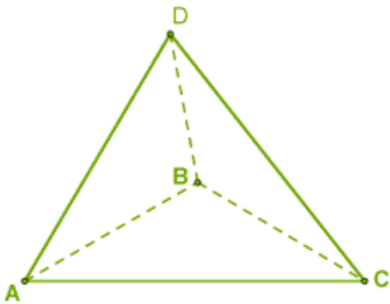
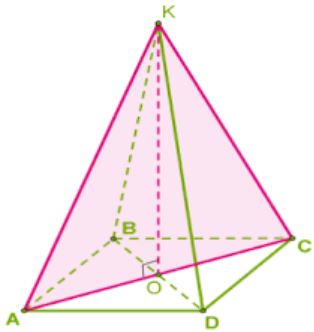
Յարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Նկարագրել պրիզման:
2. Տրված գծագրի մեջ ցույց տալ պրիզմայի հիմքերը, նիստերը, նշել նրանց քանակը:
3. Տալ անկյունագիծ չունեցող պրիզմայի անվանումը:

16. Բուրգ

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ո՞ր տարածական պատկերն է կոչվում բուրգ:
2. Ի՞նչ պատկեր են բուրգի կողմնային նիստերը:
3. Քանի կող և քանի՞ գագաթ ունի n -անկյուն բուրգը:
4. Նշված պատկերներից ո՞րն է քառանկյուն բուրգը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Բուրգի սահմանումը:
2. ո-անկյուն բուրգի կողերի, գագաթների քանակը:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

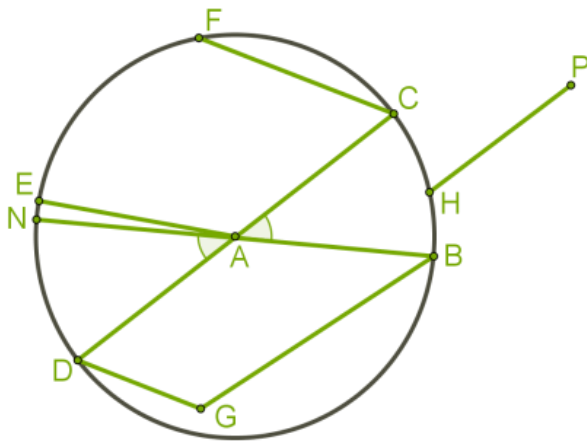
1. Տալ բուրգի սահմանումը:
2. Ըստ գծագրի՝ նշել բուրգի հիմքը, կողմնային նիստերը, բարձրությունը:

17, 18, 19 Լարի միջնակետով անցնող շրջանագիծ

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Կառուցիր շրջանագիծ 2 կետով:
2. Շարունակիր նախադասությունը ‘ Լարի միջնակետով անցնող շառավիղը.....’ :
3. Քանի շրջանագիծ կարելի է տանել 3 կետով, եթե այդ կետերը գտնվում են միևնույն ուղղի վրա:
4. Քանի շրջանագիծ կարելի է տանել 3 կետով, եթե այդ կետերը չեն գտնվում միևնույն ուղղի վրա:
5. Տրված են շրջանագիծ և մի քանի հատվածներ: Որոնք են դրանցից հանդիսանում տրամագծեր, շառավիղներ և լարեր:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. 2 կետից հավասարահեռ կետերը գնվում են այդ կետերը միացնող հատվածի միջնուղղահայացի վրա:
2. Լարի միջնակետով անցնող շառավղի թեորեմը:
3. 4.երեք կետերով անցնող շրջանագծի կառուցման սկզբունքը:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Կառուցել շրջանագիծ 2 կետով:

2. Ձևակերպել Լարի միջնակետով անցնող շառավղի թեորեմը:
3. 4. Հիմնավորել, որ միևնույն ուղղի վրա գտնվող 3 կետով չի անցնում շրջանագիծ, կառուցել 3 կետով անցող շրջանագիծ:

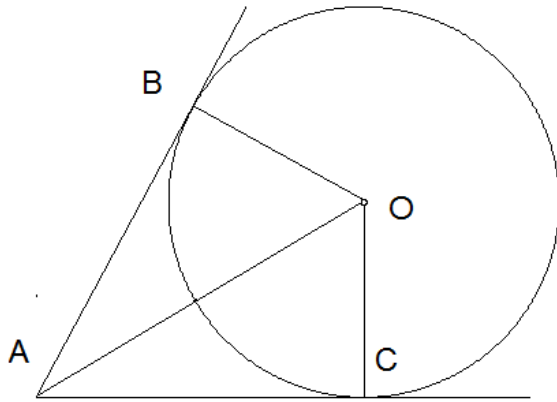
20, 21 Շրջանագծի շոշափող

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Քանի ընդհանուր կետ կարող են ունենալ շրջանագիծը և ուղիղը՝ կախված նրանց փոխդասավորությունից:
2. Որ ուղիղն է կոչվում շրջանագծի շոշափող:
3. Շարունակիր նախադասությունը՝

<< Շրջանագծի շոշափողն ուղղահայց է ...>>

4. Որն է շոշափողի հայտանիշը:
5. Տրված է $AB=4$ դմ, $AO=5$ դմ: Գտնել AC -ն և OC -ն:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Շրջանագծի և ուղղի փոխդասավորության երեք դեպքերը:
2. Շրջանագծի շոշափողի սահմանումը:
3. Շրջանագծի շոշափողի հատկությունը:
4. Շրջանագծի շոշափողի հատկության մասին թեորեմի հակադարձ պնդումը:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Կատարել շրջանագծի և ուղղի փոխդասավորության երեք դեպքերի գծագրերը:
2. Ձևակերպել շրջանագծի շոշափողի սահմանումը և կատարել համապատասխան գծագիր:

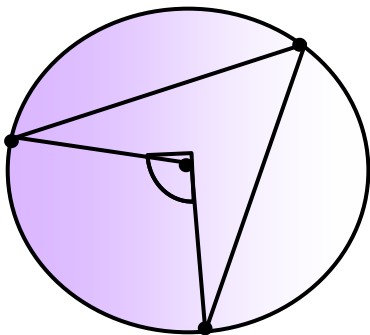
3. Ձևակերպել շրջանագծի շոշափողի հատկությունը և կատարել համապատասխան գծագիր:

4. Ձևակերպել շրջանագծի շոշափողի հատկության հակադարձ պնդումը և կատարել համապատասխան գծագիր:

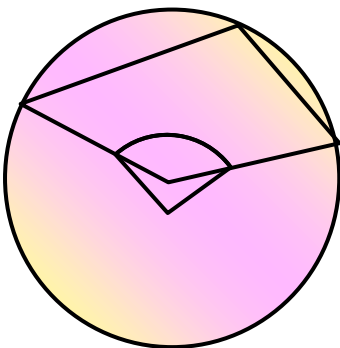
22, 23 Կենտրոնային և Ներգծյալ անկյուններ

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որ աղեղն է կոչվում կիսաշրջանագիծ:
2. Որ անկյունն է կոչվում կենտրոնային անկյուն:
3. Որ անկյունն է կոչվում ներգծյալ անկյուն:
4. Գտնել $\cup AB, \cup BC, \cup AC, \angle AOC$

5. Գտնել $\angle \angle ABC$

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Կիսաշրջանագծի սահմանումը:
2. Կենտրոնային անկյան սահմանումը:
3. Ներգծյալ անկյան սահմանումը:

4. Ըստ գծագրերի տվյալների լուծել պարզագույն խնդիրներ:

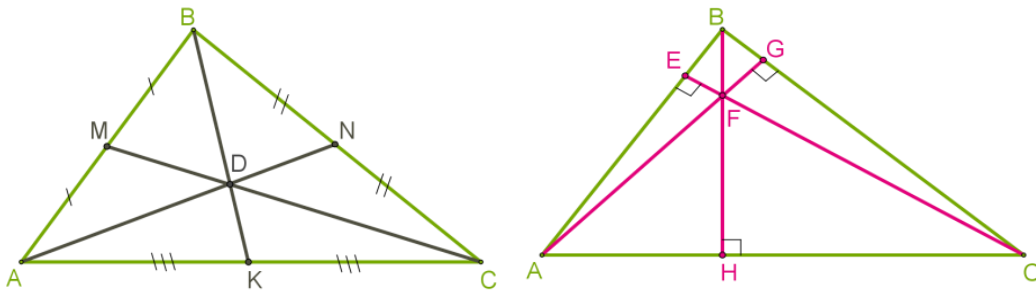
Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել կիսաշրջանագծի սահմանումը:
2. Ձևակերպել կենտրոնային անկյան սահմանումը:
  3. Ձևակերպել ներգծյալ անկյան սահմանումը:

24, 25, 26 եռանկյան չորս նշանավոր կետերը

Չարքեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որն է անկյան կիսորդի հատկությունը:
2. Որն է հատվածի միջնուղղահայացի հատկությունը:
3. Որոնք են եռանկյան չորս նշանավոր կետերը:
4. Եռանկյան որ նշանավոր կետերն են D և F կետերը:

Չարքերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Անկյան կիսորդի սահմանումը և հատկությունը:
2. Հատվածի միջնուղղահայացի սահմանումը և հատկությունը:
3. Եռանկյան չորս նշանավոր կետերի մասին թեորեմները:

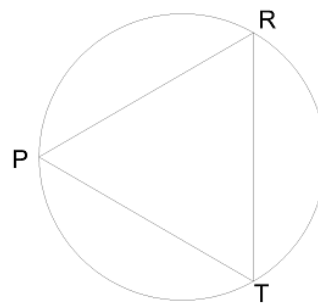
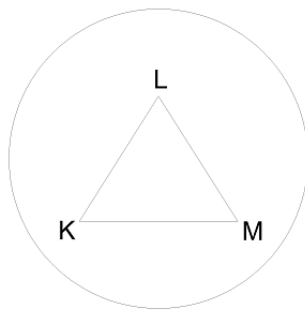
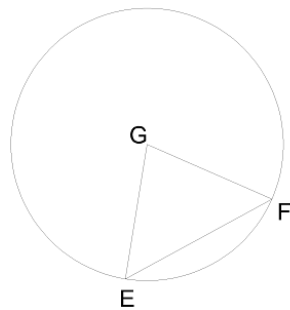
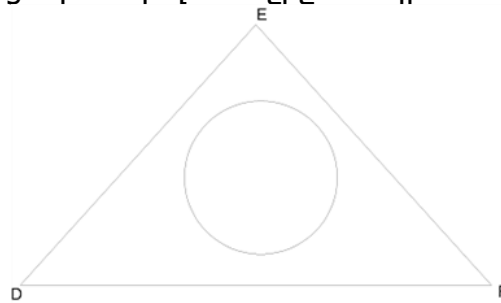
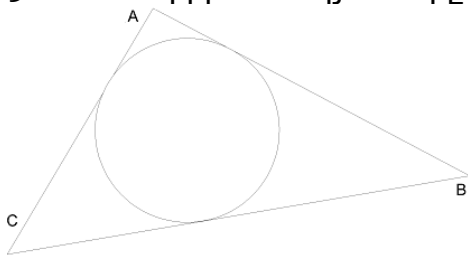
Չարքերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել անկյան կիսորդի սահմանումը և հատկությունը, կատարել համապատասխան գծագրեր:
2. Ձևակերպել հատվածի միջնուղղահայացի սահմանումը և հատկությունը, կատարել համապատասխան գծագրեր:
3. Ձևակերպել եռանկյան չորս նշանավոր կետերի մասին թեորեմները:

27, 28 Ներգծյալ և արտագծյալ շրջանագծեր

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչպիսի եռանկյանը կարելի է ներգծել շրջանագիծ:
2. Ինչ պայմանի պետք է բավարարի քառանկյունը, որպեսզի կարողանանք նրան ներգծել շրջանագիծ:
3. Ինչպիսի եռանկյանը կարելի է արտագծել շրջանագիծ:
4. Ինչ պայմանի պետք է բավարարի քառանկյունը, որպեսզի նրան կարողանանք արտագծել շրջանագիծ:
5. Ընտրիր եռանկյունները որոնց արտագծված է շրջանագիծ:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Եռանկյանը ներգծյալ շրջանագծի մասին թեորեմը:
2. Քառանկյանը ներգծյալ շրջանագծի մասին հատկությունը:
3. Եռանկյանը արտագծյալ շրջանագծի մասին թեորեմը:
4. Քառանկյանը արտագծյալ շրջանագծի մասին հատկությունը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել եռանկյանը ներգծյալ շրջանագծի մասին թեորեմը :

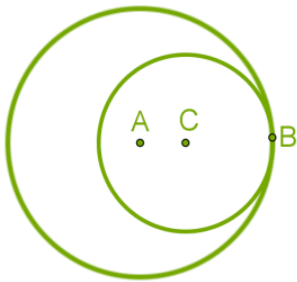

2. Ձևակերպել քառանկյանը ներգծյալ շրջանագծի մասին հատկությունը և կատարել համապատասխան գծագիր:
3. Ձևակերպել եռանկյանը արտագծյալ շրջանագծի մասին թեորեմը :
4. Ձևակերպել քառանկյանը արտագծյալ շրջանագծի մասին հատկությունը և կատարել համապատասխան գծագիր:

29, 30, 31 Կետերի երկրաչափական տեղը

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Երկու շրջանագծերի փոխդասավորության քանի դեպք գոյություն ունի և որոնք են դրանք:
2. Որ շրջանագծերն են կոչվում համակենտրոն:
3. Որ երկրաչափական պատկերն է կոչվում Էլիպս:
4. Որ կետն ենք անվանում Էլիպսի կենտրոն:
5. Գտիր գծագրին համապատասխանող պնդումները՝

- Շրջանագծերը չունեն ընդհանուր կետեր՝ մի շրջանագիծը ընկած է մյուսի ներսում:
- Համակենտրոն շրջանագծեր:
- Շրջանագծերը ունեն մեկ ընդհանուր կետ՝ արտաքին շփում:
- Շրջանագծերը շփվում են ներսից:
- Շրջանագծերն ունեն մեկ ընդհանուր կետ՝ ներքին շփում:
- Շրջանագծերը չունեն ընդհանուր կետեր՝ նրանցից մեկն ընկած է մյուսի սահմաններից դուրս:
- Շրջանագծերը շփվում են դրսից:
- Շրջանագծերն ունեն երկու ընդհանուր կետեր:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Երկու շրջանագծերի փոխդասավորությունը կախված նրանց կենտրոնների հեռավորությունից և շառավիղների երկարություններից երեքն են:
2. Համակենտրոն շրջանագծերի սահմանումը:
3. Էլիպսի սահմանումը:
4. Էլիպսի կենտրոնի սահմանումը:

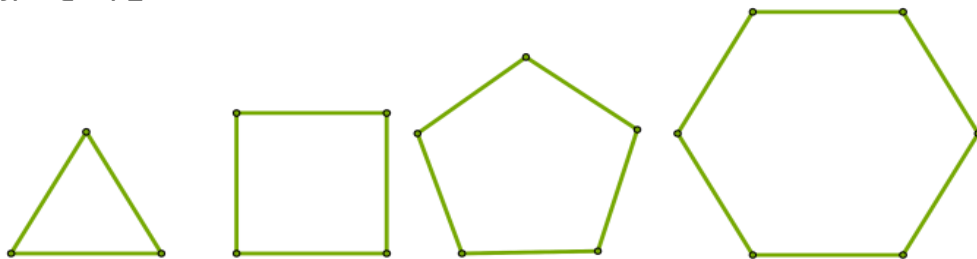
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել երկու շրջանագծերի փոխդասավորության երեք դեպքերը և կատարել համապատասխան գծագրերը:
2. Ձևակերպել համակենտրոն շրջանագծերի սահմանումը և կատարել համապատասխան գծագիր:
3. Ձևակերպել E_1 ի և E_2 ի կենտրոնի սահմանումը:

32, 33, 34, 35 Կանոնավոր բազմանկյուններ

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որ բազմանկյունն է կոչվում կանոնավոր:
2. Կարելի է արդյոք կանոնավոր բազմանկյանը ներգծել շրջանագիծ
3. Կարելի է արդյոք կանոնավոր բազմանկյանը արտագծել շրջանագիծ:
4. Ինչ բանաձևով են հաշվում կանոնավոր բազմանկյան յուրաքանչյուր անկյան աստիճանային չափը:
5. Որոշիր կանոնավոր բազմանկյուններից յուրաքանչյուրի ներքին անկյան աստիճանային չափը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Կանոնավոր բազմանկյան սահմանումը:
2. Կանոնավոր բազմանկյանը ներգծած և արտագծած շրջանագծերի մասին թեորեմները:
3. Կանոնավոր բազմանկյան յուրաքանչյուր անկյան հաշվման բանաձևը:

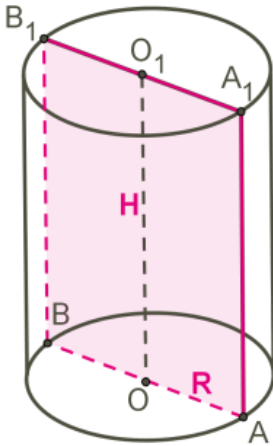
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել կանոնավոր բազմանկյան սահմանումը:
2. Ձևակերպել կանոնավոր բազմանկյանը ներգծած և արտագծած շրջանագծերի մասին թեորեմները:
3. Հաշվել կանոնավոր բազմանկյան ներքին անկյան աստիճանային չափը:

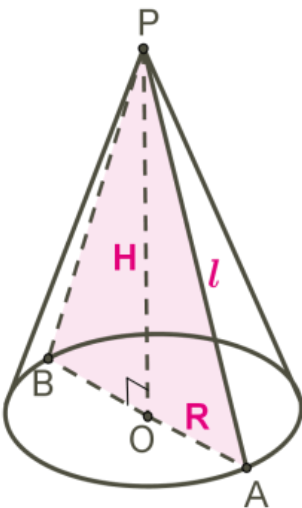
36, 37, 38 Պատկերացում գլանի, կոնի և գնդի մասին

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

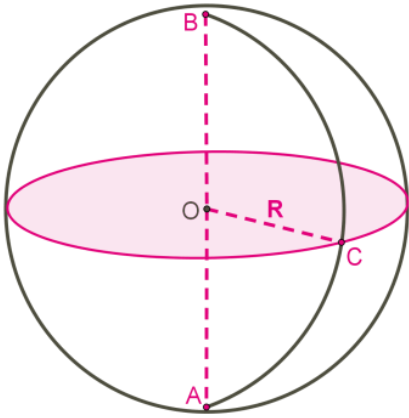
1. Որ պատկերի պտտումից է առաջանում գլանը և ու ուղիղն է կոչվում գլանի առանցք:

2. Որ պատկերի պտտումից է առաջանում կոնը, որ ուղիղն է կոչվում կոնի առանցք, որ կետն է կոչվում կոնի գագաթ, և որ պատկերն է կոչվում կոնի հիմք:

3. Որ պատկերի պտտումից է առաջանում գունդը:

4. Ընտրիր պտտման մարմինների վերաբերյալ ճիշտ պնդումը
- Գունդը ստացվում է իր տրամագծի շուրջ կիսաշրջանի պտույտի միջոցով:
  - Գլանը ստացվում է ուղղանկյուն եռանկյան պտույտի միջոցով՝ իր բարձրության շուրջ:
  - Գունդը ստացվում է էլիպսի պտույտի միջոցով՝ իր կիզակետի շուրջ:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Գլանի, գլանի առանցքի սահմանումը:
2. Կոնի, կոնի առանցքի, գագաթի, հիմքի սահմանումները:
3. Գնդի սահմանումը:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա

1. Ձևակերպել գլանի, գլանի առանցքի սահմանումը:
2. Ձևակերպել կոնի, կոնի առանցքի, գագաթի, հիմքի սահմանումները:
4. Ձևակերպել գնդի սահմանումը:

39. Բազմանկյան մակերեսի հասկացությունը

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչ ենք հասկանում մակերես ասելով:
2. Որոնք են մակերեսի հիմնական հատկությունները:
3. Որոնք են մակերեսի չափման միավորներ (ընդգծիր)

դմ², մ², կգ, ար, սմ², հա, մմ²,
րոպե,

4. Լրացրու

- ա) 1ար= մ²
- բ) 1 հա= մ²
- գ) 1 մ²= սմ²
- դ) 1դմ²= սմ²

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Մակերես եզրույթը, սահմանումը :
2. Մակերեսի հիմնական հատկությունները :
3. Մակերեսի չափման միավորները, նրանց կապը:
4. Մակերեսի չափման միավորները, նրանց կապը:

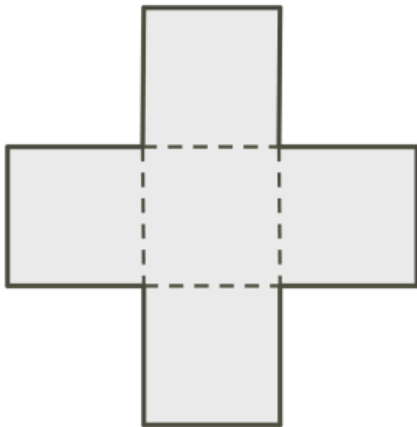
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Սահմանել մակերես եզրույթը, բերել օրինակներ:
2. Կիրառել մակերեսի հիմնական հատկությունները: Տեսնել կապը մակերեսի հատկությունների և հատվածի երկարության հատկությունների միջև:
3. Նշել մակերեսի չափման միավորները:
4. Մակերեսի չափման միավորներից մեկը արտահայտել մյուսով:

40.41. Քառակուսու և ուղղանկյան մակերեսը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որ քառանկյունն է կոչվում քառակուսի:
2. Ինչի է հավասար քառակուսու մակերեսը: Գտիր քառակուսու մակերեսը, եթե նրա կողմը 12սմ է:
3. Որ քառանկյունն է կոչվում ուղղանկյուն:
4. Ինչի է հավասար ուղղանկյան մակերեսը: Գտիր ուղղանկյան մակերեսը, եթե նրա կողմերը 5սմ և 18 սմ են:
5. Բակը բաղկացած է 5 հավասար քառակուսիներից: Գտիր բակի մակերեսը քառակուսի մետրերով, եթե բակի պարագիծը 3840սմ է:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա

1. Քառակուսու սահմանումը և հատկությունները:
2. Քառակուսու մակերեսի բանաձևը :
3. Ուղղանկյան սահմանումը և հատկությունները:
4. Ուղղանկյան մակերեսի բանաձևը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

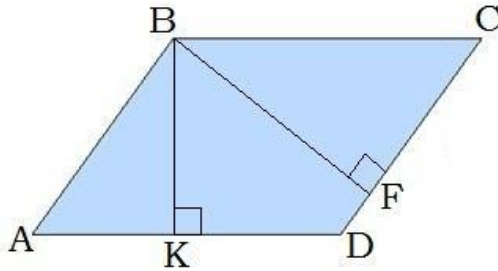
1. Նշել քառակուսու հատկությունները, բերել օրինակներ:
2. Չափել քառակուսու մակերեսը, եթե հայտնի է նրա կողմը:
3. Նշել ուղղանկյան հատկությունները, բերել օրինակներ:
4. Գտնել ուղղանկյան մակերեսը , եթե հայտնի են նրա կողմերը:

42..Չուգահեռագծի մակերեսը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որ քառանկյունն է կոչվում զուգահեռագիծ:
2. Քանի բարձրություն ունի զուգահեռագիծը :
3. Ինչպես ենք հաշվում զուգահեռագծի մակերեսը:
4. Գտնել զուգահեռագծի մակերեսը, եթե նրա կողմերից մեկը 8սմ է, իսկ նրան տարված բարձրությունը՝ 5սմ:
5. Տրված է $CD=7$ ցմ, $AD=9$ սմ և $BK=6$ սմ: Գտնել $ABCD$ զուգահեռագծի մակերեսը և BF -ի երկարությունը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Չուգահեռագծի սահմանումը:
2. Չուգահեռագծի հիմք, բարձրություն, մակերես եզրույթները :
3. Չուգահեռագծի մակերեսի հաշվման բանաձևը:
4. Չուգահեռագծի մակերեսի հաշվման քայլաշարը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Տալ զուգահեռագծի սահմանումը, կատարել համապատասխան գծագիր :
2. Չուգահեռագծի գծագրի վրա նշել հիմքերը, տանել այդ հիմքերի բարձրությունները:
3. Չուգահեռագծի մակերեսի հաշվման բանաձևը գրել , որպես հիմք ընդունելով զուգահեռագծի կողմերից ցանկացածը:
4. Գտնել զուգահեռագծի մակերեսը , եթե հայտնի են նրա կողմը և նրան տարված բարձրությունը:

43.Եռանկյան մակերեսը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որն է կոչվում եռանկյան բարձրություն, հիմք: Ինչպես հաշվել եռանկյան մակերեսը (Գրիր բանաձևը):
2. Գտնել եռանկյան մակերեսը, եթե նրա կողմերից մեկը 16սմ է, իսկ այդ կողմին տարված բարձրությունը 8սմ է:
3. Ինչպես են անվանում ուղղանկյուն եռանկյան կողմերը (կատարի համապատասխան գծագիր): Ինչպես հաշվել ուղղանկյուն եռանկյան մակերեսը (Գրիր բանաձևը):
4. Գտնել ուղղանկյուն եռանկյան մակերեսը, եթե նրա էջերը հավասար են 8սմ և 14սմ:
5. Լրացնել աղյուսակը`

Եռանկյան կողմը` a	7.5 դմ	4 դմ	<input type="text"/> սմ
Բարձրությունը` ha	7 դմ	<input type="text"/> դմ	3 սմ
Եռանկյան մակերեսը` S	<input type="text"/> դմ ²	8 դմ ²	11.85 սմ ²

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Եռանկյուն, հիմք, բարձրություն, մակերես եզրույթները:
2. Եռանկյան մակերեսի հաշվման բանաձևը:
3. Ուղղանկյուն եռանկյուն, էջեր, ներքևածիգ եզրույթները:
4. Ուղղանկյուն եռանկյան մակերեսի հաշվման բանաձևը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

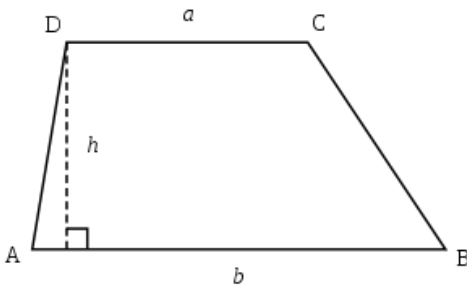
1. Նշել եռանկյան կողմը և նրան տանել բարձրություն:
2. Գտնել եռանկյան մակերեսը, կիրառելով մակերեսի հաշվման բանաձևը:
3. Նշել ուղղանկյուն եռանկյան էջերին տարված բարձրությունները, ներքևածիգին տարված բարձրությունը:
4. Գտնել ուղղանկյուն եռանկյան մակերեսը:

44.Սեղանի մակերեսը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Որ քառանկյունն է կոչվում սեղան, որոնք են սեղանի հիմքերը, սրունքները, բարձրությունը :
2. Որն է սեղանի մակերեսի հաշվման բանաձևը:
3. Գտնել սեղանի մակերեսը, եթե նրա հիմքերը 15սմ և 11սմ են, իսկ բարձրությունը` 7սմ:
4. Սեղանի հիմքերը 5մ և 9մ են, իսկ բարձրությունը` 12մ: Գտնել սեղանի մակերեսը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Սեղանի , նրա կողմերի և բարձրության սահմանումները:
2. Սեղանի մակերեսի հաշվման բանաձևը:
3. Սեղանի մակերեսի հաշվման ալգորիթմը:

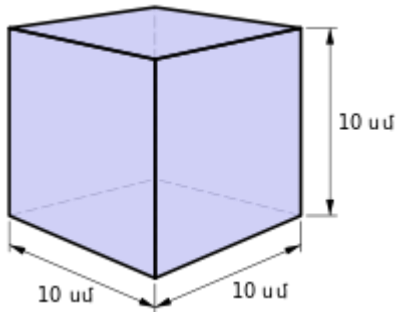
Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Նշել սեղանի հիմքերը, տանել բարձրությունը:
2. Գրել սեղանի մակերեսի հաշվման բանաձևը :
3. Գտնել սեղանի մակերեսը, եթե հայտնի են նրա հիմքերը և բարձրությունը:

45.46.Խորանարդի և ուղղանկյունանիստի մակերևույթի մակերեսը:

Ջարգեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչ պատկերներից է կազմված խորանարդի մակերևույթը:
2. Գտնել խորանարդի լրիվ մակերևույթի մակերեսը, եթե նրա կողը հավասար է 10սմ:

3. Ինչ պատկերներից է կազմված ուղղանկյունանիստի մակերևույթը, որոնք են ուղղանկյունանիստի չափումները:
4. Ուղղանկյունանիստի չափումներն են՝ 8սմ, 12սմ, 5սմ: Գտնել ուղղանկյունանիստի կողմնային և լրիվ մակերևույթների մակերեսները:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Խորանարդ, քառակուսի, մակերևույթ, գագաթ, կող, նիստ եզրույթները:
2. Խորանարդի մակերևույթի մակերեսի բանաձևը :
3. Ուղղանկյունանիստ, գագաթ, կող, նիստ, անկյունագիծ , հիմք, կողմնային նիստ եզրույթները:
4. Ուղղանկյունանիստի կողմնային և լրիվ մակերևույթի մակերեսի հասկացությունը, բանաձևերը և հաշվման ալգորիթմները:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

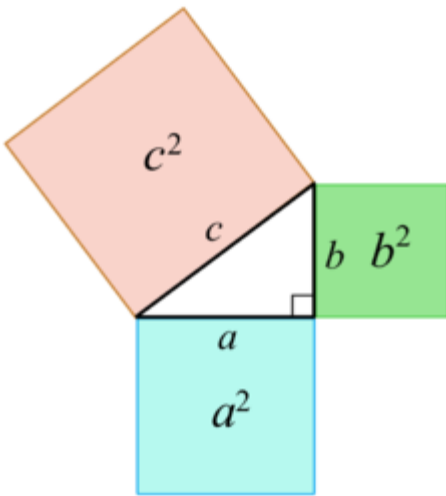
1. Նկարագրել խորանարդը, նշել գագաթները, կողերը, նիստերը:

2. Գտնել խորանարդի մակերևույթի մակերեսը տրված կողի դեպքում և գտնել խորանարդի կողը տրված մակերևույթի մակերեսի դեպքում:
3. Գծել ուղղանկյունանիստ, նշել գագաթները, կողերը, նիստերը, հիմքերը: Տեսնել կապը իրեն շրջապատող առարկաների հետ, բերել օրինակներ:
4. Գտնել ուղղանկյունանիստի կողմնային և լրիվ մակերևույթի մակերեսները տրված չափումների դեպքում:

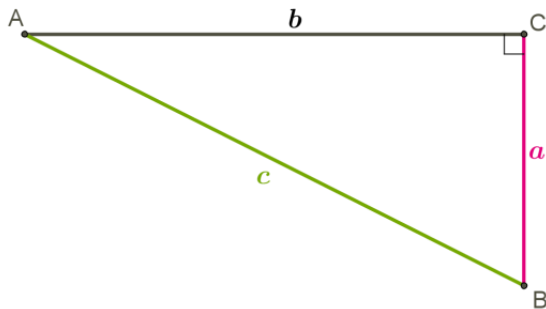
47.Պյութագորասի թեորեմը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ձևակերպել Պյութագորասի թեորեմը (Կատարել համապատասխան գծագիր)

2. Գտնել ուղղանկյուն եռանկյան ներքնաձիգը, եթե նրա էջերը հավասար են 15սմ և 8սմ:
3. Գտնել ուղղանկյուն եռանկյան էջը, եթե ներքնաձիգը $c=13$ սմ է, իսկ էջը՝ $b=12$ սմ:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Պյութագորասի թեորեմի ձևակերպումը :

2. Ուղղանկյուն եռանկյան կողմերի անվանումները և ըստ խնդրի պայմանի հավասարում կազմելու ալգորիթմը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Գծել ուղղանկյուն եռանկյուն, նշել էջերը և ներքնաձիգը: Ձևակերպմանը համապատասխան մաթեմատիկական սիմվոլներով գրի առնել Պյութագորասի թեորեմը:

2. Ըստ խնդրի պայմանի կազմել հավասարում և լուծել :

3. Կիրառել Պյութագորասի թեորեմը:

48.Պյութագորասի հակադարձ թեորեմը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ձևակերպել Պյութագորասի հակադարձ թեորեմը:
2. Պարզել, թե արդյոք ուղղանկյուն եռանկյուն է այն եռանկյունը, որի կողմերն են՝
ա) 5,7,9   բ) 6,8,10

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

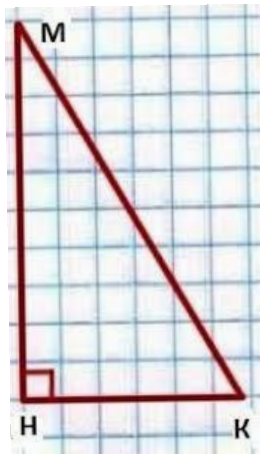
1. Պյութագորասի ուղիղ և հակադարձ թեորեմները:
2. Հասկացությունները մաթեմատիկական սիմվոլներով գրի առնելու և անհայտ բաղադրիչը գտնելու քայլաշարը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Տարբերել Պյութագորասի ուղիղ և հակադարձ թեորեմները և խնդրի պայմանին համապատասխան կողմնորոշվել, թե նրանցից որի պայմանը տեղի ունի:
2. Կիրառելով Պյութագորասի հակադարձ թեորեմը պարզել, տեղի ունի արդյոք թեորեմի պայմանը, այնուհետև կատարել մտահանգում:

49. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսը, կոսինուսը, տանգենսը:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

անկյուն եռանկյան մեջ որոնք են սուր անկյունները էջերը ներքևաձիգը (անկյան հանդիպակաց էջը)) M անկյան կից էջը $HK=15$ և $MK=25$: Գտնել $\sin K$ -ն:

անկյուն եռանկյան մեջ համապատասխանեցնել

$\operatorname{tg} M$
ներքևաձիգին
 $\sin M$
ներքևաձիգին
 $\cos K$
էջին

սուր անկյան դիմացի էջի հարաբերությունը

սուր անկյան կից էջի հարաբերությունը

սուր անկյան դիմացի էջի հարաբերությունը կից

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Որոնք են ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունները, ինչպես են անվանում ուղղանկյուն եռանկյան կողմերը:
2. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսի, կոսինուսի, տանգենսի սահմանումները:
3. Ըստ սահմանման հարաբերություն կազմելու տրամաբանությունը:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

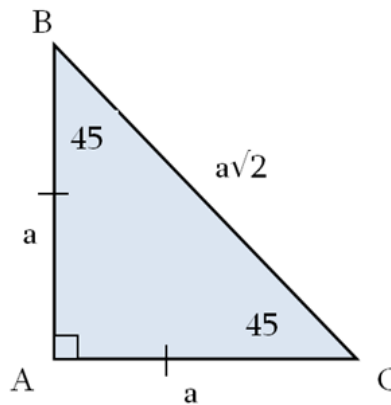
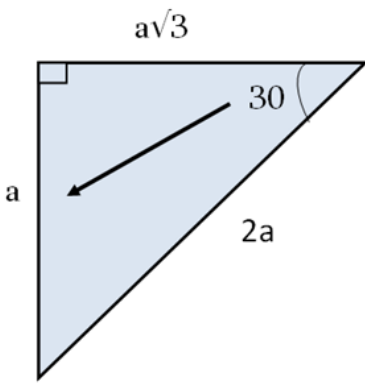
1. Ճանաչել ուղղանկյուն եռանկյան կողմերը, տարբերել սուր անկյունները, հանդիպակաց էջ, կից էջ եզրույթները:

2. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսի, կոսինուսի, տանգենսի սահմանումները կիրառելով՝ գրառել դրանք մեծությունների հարաբերության տեսքով և գտնել համապատասխան արժեքը:
3. Կիրառելով եռանկյունաչափական ֆունկցիաների սահմանումները:

50 .Սինուսի, կոսինուսի և տանգենսի արժեքները $30^\circ, 45^\circ, 60^\circ$ անկյունների համար:

Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. Ինչի է հավասար ուղղանկյուն եռանկյան ներքնաձիգը, երբ նրա սուր անկյունը 30° է, իսկ նրա դիմացի էջը՝ 15սմ:
2. Ինչի է հավասար հավասարասրուն ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունը:
3. $\sin 30^\circ =$,
 $\cos 30^\circ =$
 $\operatorname{tg} 45^\circ =$

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Ուղղանկյուն եռանկյան մեջ 30° -ի անկյան հանդիպակաց էջի հատկությունը:
2. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունների գումարի և հավասարասրուն եռանկյան հիմքին առընթեր անկյունների հատկությունները:
3. Չիմնական եռանկյունաչափական նույնությունները, սինուսի , կոսինուսի, տանգենսի սահմանումները:

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Տրված ուղղանկյուն եռանկյան համար կիրառել 30° -ի անկյան հանդիպակաց էջի հատկությունը:

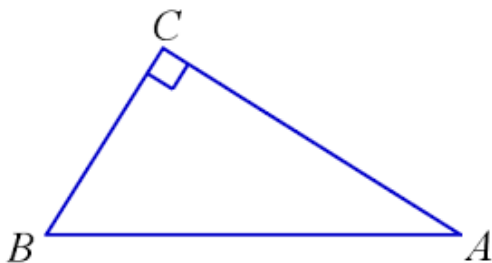
2. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյունների գումարի և հավասարասրուն եռանկյան հիմքին առընթեր անկյունների հատկությունները կիրառելով գտնել հավասարասրուն ուղղանկյուն եռանկյան անկյունները:

3. Տրված ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան համար կիրառել սինուսի, կոսինուսի, տանգենսի սահմանուները և գտնել եռանկյան էջերը:

51. Առնչություններ ուղղանկյուն եռանկյան կողմերի և անկյունների միջև:

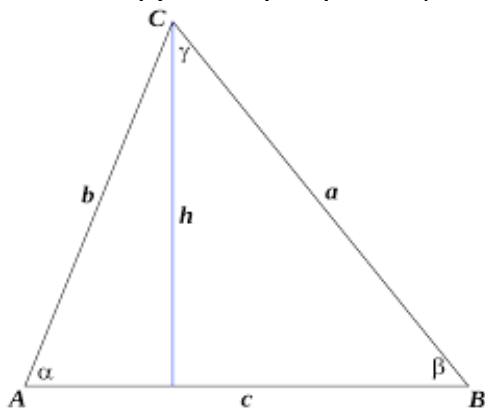
Չարցեր և առաջադրանքներ առարկայի չափորոշչային նվազագույն պահանջների կատարումը ստուգելու համար:

1. C ուղիղ անկյունով ABC ուղղանկյուն եռանկյան ներքնաձիգը հավասար է 18սմ, իսկ A սուր անկյունը՝ 40° : Գրել A անկյան սինուսի և կոսինուսի սահմանումը տառային արտահայտության տեսքով :

2. Կիրառելով հաշվիչ՝ գտնել AC և CB էջերի մոտավոր արժեքները:

3. Գտնել՝ ա) h-ը, եթե $b=36$ սմ, $\alpha=60^\circ$
բ) a-ն եթե $\beta=45^\circ$, $h=31$ սմ

Չարցերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է իմանա.

1. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսի, կոսինուսի, տանգենսի սահմանումները:
2. Չափիչ սարքերից օգտվելու քայլաշարը:

3. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսի, կոսինուսի, տանգենսի սահմանումները և հավասարման մեջ մեծություններից մեկը մյուսով արտահայտելու ալգորիթմը:

Ջարգերին պատասխանելու կամ առաջադրանքները կատարելու համար սովորողը պետք է կարողանա.

1. Ուղղանկյուն եռանկյան սուր անկյան սինուսի և կոսինուսի սահմանումները կիրառելով կազմել հավասարություններ:
2. Օգտվել հաշվիչ սարքերից:
3. Կազմել առնչություններ ուղանկյուն եռանկյան կողմերի և անկյունների միջև: